

AVIZUL

Comisiei mixte a Academiei de Științe a Moldovei și Agenției Naționale pentru Cercetare și Dezvoltare

de audiere publică a rapoartelor etapa anului 2024 privind implementarea proiectelor de Vouchere Inovaționale, de Inovare și de Transfer Tehnologic, creată prin Hotărârea Prezidiului nr. 316 din 16.12.2024, asupra raportului pe Proiectul de Inovare 24.80015.5107.01PI „Metodele inovatoare de utilizare a furajelor obținute prin conversie biologică a deșeurilor, prelucrate prin folosirea muștei soldat negru (MSN-Hermetia Illucens), în nutriția puilor de carne”, conducătorul proiectului: dr. habil. Larisa CAISÎN, Universitatea Tehnică a Moldovei.

Ca urmare a audierilor publice privind implementarea proiectelor de inovare și transfer tehnologic, desfășurate în data de **30 decembrie 2024** în format mixt cu prezență fizică în Sala Mică a AȘM și online (disponibil la link-ul: <https://us02web.zoom.us/j/81842598269?pwd=hsiLqq5amxcyqU2mgIehz48M2mon0k.1>, experții și-au expus opiniile.

Avizul Comisiei este perfectat în baza avizelor experților în domeniul tehnologic, științific și economic.

1. Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute după implementarea proiectului.

Scopul și obiectivele propuse în anul 2024 au fost îndeplinite în întregime.

2. Funcționalitatea tehnologiei/serviciului/produsului obținut în cadrul proiectului

Utilizarea larvelor de Muscă Soldat Negru reprezintă o abordare inovatoare pentru valorificarea deșeurilor organice și obținerea unor furaje cu valoare nutritivă ridicată. S-a demonstrat că 1 kg de larve poate fi obținut din doar 1,4 kg de deșeuri organice, cu valoarea nutritivă ridicată, având un conținut de proteine brute între 36-40% și lipide între 15-18% și impactul ecologic pozitiv, prin reducerea deșeurilor, diminuarea poluării și scăderii emisiilor de gaze cu efect de seră. Au fost selectate diverse tipuri de deșeuri organice și apreciată compoziția nutritivă.

3. Infrastructura disponibilă pentru continuarea proiectului și funcționalitatea acesteia

Este demonstrată existența infrastructurii necesare pentru realizarea proiectului și pentru continuarea lui. În perioada raportării au fost achiziționate echipamente necesare pentru derularea activităților planificate (pentru climatul din interiorul laboratorului de întreținere a puilor broiler pentru cercetare și pentru realizarea cercetărilor referitor la determinarea compoziției chimice a nutrețurilor combinate.

4. Diseminarea rezultatelor obținute (acțiuni de diseminare întreprinse)

În cadrul proiectului a fost publicat un articol în revistă cu IF 0.333 din bazele de date Web of Science și SCOPUS, unul în reviste din străinătate, 4 teze la conferințe științifice internaționale și o carte cu caracter informativ. Membrii proiectului au participat la 3 expoziții atât naționale, cât și internaționale.

5. Colaborarea între organizația executor și organizația partener/alte organizații (specificul și continuarea colaborării)

Cercetările privind evaluarea calității solului, a umidității și a rezervelor de apă din sol s-au desfășurat în cadrul Laboratorului de Pedologie al Facultății de Științe Agricole, Silvicultură și Mediului și în laboratoarele Departamentului Resurse Animale și Siguranța Alimentelor din cadrul Universității Tehnice a Moldovei (UTM).

6. Efectul socio-economic al proiectului real și potențial

Beneficiile economice și sustenabilitatea acestui sistem includ reducerea costurilor cu furajele, valorificarea resurselor locale, reducerea poluării și stabilizarea deșeurilor organice. Au fost depuse la AGEPI 2 cereri pentru brevet de invenție.

Concluzii

Se propune de a aproba raportul și finanțarea în continuare.

Proiectul este apreciat cu calificativul: Foarte bine, punctaj final 27,6 puncte.

Președintele Comisiei

dr. hab., m. c. Veaceslav Ursachi

Secretarul Comisiei

dr. Fiodor Braniște